

Ministerstvo životného prostredia SR Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava Podateľňa 2	
- 8. 02. 2024	
Evidenčné číslo 10193	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vypracuje: SSCH

Ministerstvo životného prostredia SR
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
CHKOŠV/6-001/2024

Vybavuje
CHKO Štiavnické vrchy

Banská Štiavnica
6.2.2024

Vec:

Podnet podľa § 19 ods. (2) zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov – „Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“.

Podľa § 19 ods. (2) zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“) podávame odôvodnený písomný podnet na riadne posúdenie činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“.

Spoločnosť SILICA, s.r.o. požiadala listom zo dňa 10.12. 2022 okresný úrad v Banskej Bystrici o stanovisko k predkladanému „Plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“. Spoločnosťou plánovaná ťažba je približne 80 000 ton kremenca na obdobie tridsiatich rokov, ktorá neprekročí 10 000 t ročne a teda nepodlieha posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

OÚ v Banskej Bystrici požiadal listom č. OU-BB-OSZP-2023/010511-006 zo dňa 05.04.2023 Správu CHKO Štiavnické vrchy o odborné stanovisko k Plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052 v zmysle § 65a ods.2 písm. zc) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v stanovisku žiadal uviesť či predmetná činnosť môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv (screeningový formulár v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny) na dotknuté územia sústavy NATURA 2000. (žiadosti v prílohe).

Správa CHKO Štiavnické vrchy sa k žiadosti vyjadrila stanoviskom č. CHKOŠV/195-002/2023 zo dňa 29.6.2023 (stanovisko v prílohe) v ktorom opísala zámer činnosti organizácie SILICA, s.r.o., podľa predloženej dokumentácie POPD (dokumentácia v prílohe). Správa ďalej vo svojom stanovisku uviedla aj informácie o nasledujúcich skutočnostiach - a to že podľa informačného systému environmentálnych záťaží je lom Šobov a výsypka vedená ako environmentálna záťaž

v kategórii B a C. Zodpovedná osoba nebola určená. Bližšie informácie o environmentálnych záťažiach sú uverejnené tu:

[https://envirozataze.enviroportal.sk/Detail-zataze/BS-\(006\)-Banska-Stiavnica-lom-Sobov-register-B](https://envirozataze.enviroportal.sk/Detail-zataze/BS-(006)-Banska-Stiavnica-lom-Sobov-register-B)

a tu:

[https://envirozataze.enviroportal.sk/Detail-zataze/BS-\(006\)-Banska-Stiavnica-lom-Sobov-register-C](https://envirozataze.enviroportal.sk/Detail-zataze/BS-(006)-Banska-Stiavnica-lom-Sobov-register-C)

Ďalej že lom **Šobov** je v rámci Slovenska považovaný za významnú geologickú lokalitu s výnimočnou vedeckou významnosťou. Zastúpenie jednotlivých sekundárnych minerálov (kremeň a jeho odrody, pyrofylit, zunyit, diaspor, dickit, alunit, anatas, rutil, pyrit, chalcedón, sericit, chlorit) je nerovnomerné a premenlivé. V lokalite bolo nájdené množstvo „holubníkovitej“ formy kremeňa často väčších rozmerov. Lom Šobov je teda náleziskom chránených nerastov v zmysle § 38 zákona. Spoločenská hodnota chránených nerastov je podľa § 41 Vyhlášky 170/2021 MŽP SR z 19.apríla 2021, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov uvedená v prílohe č. 8 časti B. V lokalite je predpokladaný výskyt nasledujúcich chránených nerastov (uvádzame aj ich veľkostné parametre): **ametyst** (kryštál nad 8 cm), **ametyst holubníkovitý** (kryštál nad 5 cm), **diaspor** (agregát kryštálov nad 15 cm²), **chalcedón** (náteky nad 50 cm²), **kremeň holubníkovitý** (kryštál nad 12 cm), **krištál** (kryštál nad 10 cm), **krištál holubníkovitý** (kryštál nad 6 cm, agregát kryštálov nad 60 cm²), **pyrit** (kryštál nad 10 cm), **rutil** (kryštál nad 5 cm).

V časti stanoviska **Návrh riešenia a odôvodnenie** sme odporučili orgánu ochrany prírody súhlasiť s predkladanou dokumentáciou POPD ložiska Kremenca Banská Štiavnica I – Šobov na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052 podľa § 13 ods. (2), písm. f) a zároveň za dodržania všetkých ostatných legislatívnych predpisov, ktorých predmetom je ochrana všetkých zložiek ŽP. Nakoľko existujúca výsypka (environmentálna záťaž BS-006) predstavuje významný zdroj acidifikácie a toxických prvkov a činnosť (ťažba) podmieňujúca vznik environmentálnej záťaže v minulosti, sa v lokalite plánuje vykonávať aj v budúcnosti, navrhujeme v zmysle predbežnej opatrnosti (§ 13 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí) s POPD súhlasiť len na dobu 5 rokov. Na zber a spracovanie chráneného nerastu a chránenej skameneliny, ako aj na obchodovanie s nimi je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody (§ 38 zákona).

Tiež sme navrhli zaviazat' majiteľa ťažobných povolení dodržiavaním nasledujúcich podmienok:

- činnosť podľa POPD vykonávať len v mesiacoch október – marec v zmysle stanoviska ŠOP SR, Správy CHKO Štiavnické vrchy č. 710/2016/ IZ zo dňa 26.10.2016
- každý plánovaný odstrel lomovej steny vopred nahlásiť na Správu CHKO Štiavnické vrchy a následne s jej pracovníkmi preveriť výskyt chránených nerastov v odstrelenom materiáli a po začistení lomovej steny aj v nej
- vyriešiť stret záujmov pri vykonávaní činnosti podľa POPD ktorá podmieňuje vznik a rozširovanie environmentálnej záťaže
- pri vykonávaní činností podľa POPD postupovať v súlade s požiadavkami ochrany prírody a krajiny podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a inej platnej legislatívy na úseku životného prostredia
- predchádzať škodám na príslušných pozemkoch a okolitých lesných porastoch
- ťažobný priestor zabezpečiť pred odtokom znečistených a kontaminovaných banských vôd mimo areálu DP a výsypky
- umožniť obhliadku DP Šobov, výsypky pri lome Šobov a ostatného územia postihnutého ťažbou pracovníkom ŠOP SR

Zároveň sme OÚ v Banskej Bystrici v tomto stanovisku upozornili že areál existujúceho lomu má plochu 5,04 ha. Areál výsypky (umiestnenej mimo DP) má plochu 7,1 ha. Územie postihnuté ťažbou je teda väčšie ako 10 ha, to znamená že prekračuje prahové hodnoty podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. navrhovaných činností 1. Ťažobný priemysel časť A (povinné hodnotenie)

OÚ v Banskej Bystrici vydal vo veci záväzné stanovisko pod číslom OU-BB-OSZP-2023/010511-009 zo dňa 12.7.2023 v ktorom organizáciu upozornil na niektoré skutočnosti uvedené v stanovisku ŠOP SR, Správy CHKO Štiavnické vrchy č. CHKOŠV/195-002/2023 zo dňa 29.6.2023 (záväzné stanovisko v prílohe).

Dňa 11.12.2023 nám bola na Správu CHKO Štiavnické vrchy doručená žiadosť o odborné stanovisko od OÚ V Banskej Bystrici pod č. OU-BB-OSZP1-2023/046137-007 zo dňa 07.12.2023 v ktorej nás OÚ žiada o odborné stanovisko k žiadosti o vydanie súhlasu podľa § 13 ods. 2 písm. f) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v súvislosti s realizáciou banskej činnosti (žiadosti v prílohe). Ťažobná organizácia svoju žiadosť nedoplnila o žiadosť o súhlas podľa § 38 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Na tomto mieste považujeme za potrebné uviesť že spoločnosť SILICA, s.r.o., v roku 2016 požiadala OÚ v Banskej Bystrici o vydanie odborného stanoviska k „Plánu sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica I. – Šobov na múzejné a iné vzdelávacie účely na obdobie rokov 2017 – 2057“, doručené dňa 17.10.2016.

Spoločnosť Silica s.r.o., Banská Bystrica plánuje v kremencovom lome prezentovať geologické a mineralogické zvláštnosti tejto lokality. Časť lomu sa sprístupnil na mineralogické exkurzie a zážitkové vyučovanie, technický priestor je určený na vzdelávaciu a zábavnú činnosť. V lome je realizovaná aj banská činnosť v mesiacoch október – marec.

Konateľ spoločnosti žiada o súhlas s činnosťou montanistiky v predmetnej lokalite lomu Šobov.

Správa CHKO Štiavnické vrch sa k predmetnému zámeru vyjadrila stanoviskom č. 710/2016/IZ zo dňa 26.10.2016 (plán sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica I. – Šobov na múzejné a iné vzdelávacie účely na obdobie rokov 2017 – 2057 a stanovisko Správy CHKO Štiavnické vrch č. č. 710/2016/IZ v prílohe).

Nakoľko pri spracovávaní ďalšieho odborného stanoviska vyvstali otázky o skutočnostiach ktoré boli buď dlhodobu neriešené, alebo opomenuté, telefonicky sme požiadali o usmernenie ŠOP SR v Banskej Bystrici. Návrh riešenia stanoviska zohľadňujúci všetky skutočnosti, záujmy ochrany prírody a zároveň všetky legislatívne predpisy (dve environmentálne záťaž, výskyt/nálezisko chránených minerálov podľa Vyhlášky 170/2021 MŽP SR z 19.apríla 2021, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, či na základe veľkostných parametrov územia postihnutého ťažbou činnosť nespadá do zisťovacieho konania alebo povinného hodnotenia a či v sprístupnených banských dielach na múzejné a iné účely je možné vykonávať činnosť banským spôsobom ?) nám nevedel nikto poskytnúť.

Následne sme sa telefonicky informovali na SAŽP o existujúcich environmentálnych záťažach pri a v lome Šobov a snažili sme sa získať relevantné informácie smerujúce k objasneniu situácie. Tu sme boli odkázaný ďalej sa informovať na sekcii geológie a prírodných zdrojov prípadne na sekcii posudzovania vplyvov na životné prostredie MŽP SR.

Na základe vyššie uvedených skutočností a informácii sa nám vzniknutá situácia javí ako neprehľadná a nejednoznačná.

Z tohto dôvodu sme sa rozhodli podať odôvodnený písomný podnet na riadne posúdenie činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052“ a preskúmanie vzniknutej situácie najmä v otázkach:

- či navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude podliehať (z hľadiska záberu plochy) posudzovaniu podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- či je navrhovaná činnosť v súlade s činnosťou montanistiky podľa „Plánu sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica I. – Šobov na múzejné a iné vzdelávacie účely na obdobie rokov 2017 – 2057“
- či bude mať navrhovaná činnosť vplyv na už existujúce environmentálne záťaže uvedené v informačnom systéme environmentálnych záťaží
- či sa na navrhovanú činnosť vzťahuje § 38 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov z dôvodu výskytu chránených nerastov uvedených v prílohe č. 8 k vyhláške č. 170/2021 MŽP SR

Prílohy:

- žiadosti uvedené v druhom odseku - č. OU-BB-OSZP-2023/010511-006
- plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska kremenca Banská Štiavnica I – Šobov – na vyťaženie 80 000 ton v rokoch 2023 – 2052.
- stanovisko Správy CHKO Štiavnické vrchy č. CHKOŠV/195-002/2023 zo dňa 29.6.2023
- výpisy z registra environmentálnych záťaží
- záväzné stanovisko OÚ v Banskej Bystrici č. OU-BB-OSZP-2023/010511-009
- žiadosti OÚ v Banskej Bystrici uvedené v piatom odseku - č. OU-BB-OSZP1-2023/046137-007
- plánu sprístupňovania banských diel na ložisku kremenca Banská Štiavnica I. – Šobov na múzejné a iné vzdelávacie účely na obdobie rokov 2017 – 2057
- stanovisko Správy CHKO Štiavnické vrchy č. 710/2016/IZ

Na vedomie: Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie L. Štúra č. 1, 974 05 Banská Bystrica

S pozdravom

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SR
Správa Chránenej krajinej oblasti
Štiavnické vrchy
Kammerhofská č. 26
969 01 Banská Štiavnica

Ing. Peter Farbiak
riaditeľ Správy CHKO Štiavnické vrchy